

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 23-11-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 1146/273287

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Προβλήματα αγροτών Δήμου Νέστου»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 10198/02-10-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Κ. Βελόπουλος και Κ. Χήτας**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Καβάλας από τις ζημιές που οφείλονται σε καλυπτόμενα ασφαλιστικά αίτια (κυρίως βροχοπτώσεις και χαλαζοπτώσεις) που προξενήθηκαν κατά το έτος 2019 σε διάφορες καλλιέργειες (κηπευτικά, αμπελοειδή κ.λπ.) στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Καβάλας (συμπεριλαμβάνεται και η περιοχή του Νέστου), σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν 133 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 2.299 δηλώσεις ζημιάς. Το έργο των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. και καταβλήθηκαν αποζημιώσεις ύψους 3.500.000 ευρώ περίπου, στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Για το έτος 2020, σύμφωνα πάντοτε με τα στοιχεία του προαναφερόμενου Υποκαταστήματος, από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά αίτια (πλημμύρες, χαλάζι) μέχρι σήμερα υποβλήθηκαν πλέον των 640 δηλώσεων ζημιάς και οι Υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. έχουν σχεδόν ολοκληρώσει την διαδικασία των εκτιμήσεων. Στην συνέχεια θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Επισημαίνεται ότι οι εκτιμήσεις, διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών.

Στο ποσοστό της ζημιάς, περιλαμβάνεται εκτός από την απώλεια της παραγωγής, (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, που προκαλείται «από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιόγονων αιτιών, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού» καθώς και η υπολειμματική αξία.

Οι εκτιμήσεις και οι επανεκτιμήσεις του ΕΛ.Γ.Α. είναι εξατομικευμένες και, πέρα από τη σφοδρότητα ενός καιρικού φαινομένου που επίσης μπορεί τοπικά να ποικίλει, σημαντικά στοιχεία στη διαμόρφωση του πορίσματος αποτελούν παράμετροι, όπως η κατάσταση της καλλιέργειας, οι καλλιεργητικές φροντίδες, το στάδιο ωρίμανσης κάθε καλλιέργειας, η ποικιλία κ.λπ., που μπορεί να διαφοροποιούνται από το ένα αγροτεμάχιο στο άλλο. Συνεπώς, τα πορίσματα γειτονικών αγροτεμαχίων μπορούν να διαφέρουν σημαντικά τόσο ως προς το ποσοστό ζημιάς όσο και ως προς την αναμενόμενη παραγωγή.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι οι ζημιές που προκαλούνται από διάφορα καλυπτόμενα αίτια, όπως η χαλαζόπτωση, δεν μπορεί να είναι ίδιες σε όλα τα αγροτεμάχια μιας περιοχής, καθώς διαβαθμίζονται ανάλογα με την απόσταση κάθε αγροτεμαχίου από το επίκεντρο του χαλαζιού, στο οποίο η ένταση του φαινομένου είναι σφοδρότερη. Τα αγροτεμάχια που βρίσκονται στο επίκεντρο του χαλαζιού έχουν μεγαλύτερα ποσοστά ζημιάς από τα αγροτεμάχια που βρίσκονται στις παρυφές του, τα οποία έχουν μικρότερα ποσοστά ζημιάς και μερικές φορές ακόμα και μηδενικά.

Επισημαίνεται ότι, όσοι από τους παραγωγούς δεν συμφωνούν με τα πορίσματα των εκτιμήσεων, σύμφωνα με τον παραπάνω κανονισμό, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν επανεκτίμηση κατά τη διενέργεια της οποίας η ζημιά τους εξετάζεται εξ αρχής από δύο γεωπόνους εκτιμητές και όπου τυχόν διαπιστώνονται λάθη ή παραλείψεις διορθώνονται.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι επιδίωξη του ΕΛ.Γ.Α. είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοπιστία των εκτιμήσεων, σε συνδυασμό με την ταχύτητα διενέργειάς τους σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό.

Κατόπιν αυτών είναι φανερό ότι δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας εκ μέρους των παραγωγών, καθώς στη διατύπωση του πορίσματος και κατά συνέπεια και στο ποσό της καταβαλλόμενης αποζημίωσης, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση της τελικής ζημιάς.

Σχετικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα (οριστικοποίηση πορίσματος).
- Ακολουθεί τμηματικά η εκκαθάριση των ζημιών, η μηχανογράφησή τους και η καταβολή-ολοκλήρωση των αποζημιώσεων στους δικαιούχους παραγωγούς ανά την επικράτεια, οι οποίοι έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Η δε καταβολή των αποζημιώσεων γίνεται τμηματικά και ολοκληρώνεται για όλη τη χώρα εντός των επόμενων μηνών του νέου έτους μετά τη ζημιά.

Επομένως, η κάθε διαδικασία που αναφέρθηκε ανωτέρω χρειάζεται και τον ανάλογο χρόνο. Ωστόσο πολλές φορές, εφόσον είναι εφικτό, ο Οργανισμός καταβάλει τις σχετικές αποζημιώσεις μέσα σε ένα λογικό διάστημα από την συγκομιδή του προϊόντος και υπό την προϋπόθεση ότι έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία του αρχείου ΟΣΔΕ.

Υπενθυμίζεται ότι, για τις ζημιές του έτους 2019 η καταβολή των αποζημιώσεων σε όλη την επικράτεια ολοκληρώθηκε πιο έγκαιρα από τα προηγούμενα έτη, ήτοι την 21^η Αυγούστου 2020 και καταβλήθηκαν πλέον των 191 εκ. ευρώ στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς της χώρας, όταν για τις ζημιές του 2018, ζημιές μικρότερες σε σύγκριση με το 2019, οι αποζημιώσεις καταβλήθηκαν στα τέλη του 2019.

Πρέπει δε να τονιστεί ότι οι αποζημιώσεις που δίδει ο ΕΛΓ.Α. σκοπό έχουν την συνέχιση της αγροτικής δραστηριότητας των παραγωγών στις γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις που υπέστησαν ζημιές, στηρίζοντας με το τρόπο αυτό την απώλεια του γεωργικού τους εισοδήματος (και όχι αντικαθιστώντας αυτό), έτσι ώστε η εκμετάλλευσή τους να επανέλθει σε παραγωγική δραστηριότητα.

Ο ΕΛ.Γ.Α. με γνώμονα την αρχή ότι «η πρόληψη αποτελεί επένδυση» και στην προσπάθειά του να συμβάλει σοβαρά στην ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής και του πρωτογενούς τομέα, επιχορηγεί προγράμματα εγκατάστασης μέσω ενεργητικής προστασίας, προκειμένου να προστατεύσει αποτελεσματικά την αγροτική παραγωγή από φυσικούς κινδύνους (χαλάζι, υπερβολικές και άκαιρες βροχοπτώσεις, παγετό) μέσω του Μέτρου 5 και υπομέτρου 5.1 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020. Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις φυσικών ή νομικών προσώπων ανέρχεται στο 80% και των Συλλογικών Σχημάτων Γεωργών στο 100%.

Συγκεκριμένα, ο ΕΛ.Γ.Α. επιχορηγεί ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες μηλοειδών, πυρηνοκάρπων, ακτινιδίων, αμπέλου και ροδιάς. Ειδικά στην περίπτωση των ακτινιδίων, της αμπέλου και της ροδιάς η καλλιέργεια πρέπει να είναι αμιγής. Επίσης, επιχορηγεί ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από τη βροχή σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες κερασιάς και αμπέλου και ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από το χαλάζι και τη βροχή σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες κερασιάς και αμπέλου.

Στόχος του Μέτρου είναι να προστατεύσει τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις από το χαλάζι και τη βροχή μέσω της παροχής δημόσιας οικονομικής στήριξης (ενίσχυσης) για την υλοποίηση επενδύσεων ενεργητικής προστασίας. Με αυτό τον τρόπο οι αγρότες δύνανται να διατηρήσουν τα επίπεδα ποιότητας και εμπορευσιμότητας των προϊόντων τους και συνεπώς τη θέση τους στην αγορά. Σημειώνεται ότι, το Μέτρο εφαρμόζεται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια. Σύμφωνα με την πρόσκληση υποβολής αιτήσεων ένταξης δικαίωμα συμμετοχής έχουν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή ομάδες παραγωγών, με την προϋπόθεση ότι είναι ενεργοί γεωργοί.

Σημειώνεται ότι η 1^η πρόσκληση υποβολής αιτήσεων ένταξης στο Υπομέτρο 5.1 έληξε στις 9/10/2018, ολοκληρώθηκε η διαδικασία ελέγχου των φακέλων των παραγωγών της χώρας και εγκρίθηκαν 422 επιλέξιμες αιτήσεις συνολικού ποσού δημόσιας δαπάνης 6.255.842,87€ που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της πρόσκλησης ύψους 12.500.000€. Μετά την πρόσφατη υπογραφή των οριστικών αποτελεσμάτων της 1^{ης} πρόσκλησης από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ξεκίνησε η ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων των δικαιούχων παραγωγών στο ΠΣΚΕ (Πληροφοριακό Σύστημα Κοινοτικών Ενισχύσεων), το οποίο εποπτεύεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη, όπως και ο έλεγχος των αιτήσεων πληρωμής. Η καταβολή της ενίσχυσης αναμένεται μέχρι τα τέλη του Φθινοπώρου - αρχές Δεκεμβρίου.

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, μεριμνώντας προς την κατεύθυνση της προληπτικής προστασίας των καλλιεργειών από ακραία καιρικά φαινόμενα, υπέγραψε τη 2^η πρόσκληση της προκήρυξης του Υπομέτρου 5.1 «Στήριξη για επενδύσεις σε προληπτικές δράσεις που αποσκοπούν στην άμβλυνση

των επιπτώσεων των πιθανών φυσικών καταστροφών, των αντίξων κλιματικών συνθηκών και των καταστροφικών συμβάντων». Η δημοσιοποίηση της 2^{ης} πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία αναμένεται από τον ΕΛ.Γ.Α. μετά την ολοκλήρωση των τεχνικών διαδικασιών που αφορούν την πρόσκληση, θα δώσει τη δυνατότητα σε περισσότερους ενδιαφερομένους όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα για την ενίσχυση και την υλοποίηση των επενδύσεων σε ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από το χαλάζι κ.λπ.

Επισημαίνεται ότι η εφαρμογή του συγκεκριμένου Υπομέτρου ενθαρρύνει την πραγματοποίηση επενδύσεων στο πεδίο των προληπτικών μέτρων που λαμβάνονται για την αποτροπή ζημιών στις ελληνικές καλλιέργειες από χαλάζι.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. εφαρμόζει το Εθνικό Πρόγραμμα Χαλαζικής Προστασίας (ΕΠΧΠ) με Εναέρια μέσα σε περιοχές της Κεντρικής Μακεδονίας, της Θεσσαλίας και της Στερεάς Ελλάδας. Η επιλογή των γεωργικών περιοχών εφαρμογής του Προγράμματος από τον ΕΛ.Γ.Α. έγινε λαμβάνοντάς υπόψη τα αποτελέσματα από επιστημονικές μελέτες που διενεργήθηκαν από το Κέντρο Μετεωρολογικών Εφαρμογών (ΚΕΜΕ) και αφορούν στον προσδιορισμό και την κατάταξη περιοχών για την εφαρμογή προγραμμάτων προστασίας των καλλιεργειών από το χαλάζι.

Το Πρόγραμμα εφαρμόζεται από το επιστημονικό, κυρίως μετεωρολογικό, προσωπικό του ΕΛ.Γ.Α. (ΚΕΜΕ) σε συνεργασία και σε εφαρμογή σχετικής σύμβασης με την ανάδοχο του έργου εταιρεία. Η εταιρεία παρέχει 2 μετεωρολογικά ραντάρ, 3 αεροπλάνα, χειριστές αεροσκαφών (6 Κυβερνήτες, 6 Συγκυβερνήτες) και υλικό σποράς των νεφών.

Σύμφωνα με τους υπηρεσιακούς παράγοντες του ΕΛ.Γ.Α., τα μέσα εφαρμογής του Προγράμματος επαρκούν οριακά για την εφαρμογή του στις ήδη οριοθετημένες περιοχές προστασίας, και οποιαδήποτε γεωγραφική επέκταση απαιτεί επιπλέον μέσα και κατά συνέπεια επιπλέον κόστος. Στο βαθμό που υπάρξει ενδιαφέρον και πρόταση χρηματοδότησης του έργου από Περιφέρειες, ο ΕΛ.Γ.Α. σαφώς εκφράζει την ετοιμότητά του να διαθέσει την τεχνογνωσία, τις υπηρεσίες του ΚΕΜΕ και το υλικό σποράς ως συμπράττων φορέας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο
- 2.Βουλευτή κ. Κ. Χήτα